

Herziening bestemmingsplannen buitengebied Hof van Twente

**Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport**

13 mei 2008 / rapportnummer 2062-21

1. HOOFDPUNTEN VOOR HET MER

De gemeente Hof van Twente wil voor het buitengebied behorende bij haar gemeente de bestemmingsplannen gedeeltelijk herzien. Vanwege de aanwezigheid van Natura 2000-gebieden en het kaderstellend zijn van het bestemmingsplan voor m.e.r.(beoordelings)plichtige activiteiten wordt de plan-m.e.r.-procedure doorlopen. Bevoegd gezag bij deze procedure is de gemeenteraad.¹

De volgende punten beschouwt de Commissie als hoofdpunten voor het op te stellen plan-milieueffectrapport (verder genoemd plan-MER). Dat wil zeggen dat het plan-MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als het niet op onderstaande punten in gaat:

- de milieugebruiksruimte. Geef op kaart aan in welke gebieden wel en geen milieugebruiksruimte aanwezig is, en in welke gebieden met maatregelen milieugebruiksruimte gemaakt kan worden;
- de emissie van ammoniak en de hieruit voortkomende depositie op kwetsbare natuur vanuit de gehele veehouderijsector;
- de maximaal mogelijke effecten op de Natura 2000-gebieden en de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. In het geval significante negatieve gevolgen op Natura 2000-gebieden niet zijn uit te sluiten, dient een passende beoordeling in het plan-MER te worden opgenomen;
- de mogelijkheden om binnen een bestemmingsplan proactief in te spelen op de autonome ontwikkelingen, met name de verwachte schaalvergroting binnen de veehouderij;
- de alternatieven die mogelijk zijn binnen de eventueel beschikbare milieugebruiksruimte en de overige randvoorwaarden.

Om deze hoofdpunten goed te kunnen beoordelen is het van belang dat het plan-MER een zelfstandig leesbare samenvatting bevat, met voldoende onderbouwend kaartmateriaal² en ander ondersteunend beeldmateriaal.

De Commissie bouwt in haar advies voort op de Notitie reikwijdte en detailniveau plan-m.e.r. voor de (thematische) herziening bestemmingsplannen buitengebied, onderdeel landbouwontwikkelingsgebieden (notitie R&D). Dat wil zeggen dat dit advies niet zelfstandig leesbaar is, maar in combinatie met de notitie R&D moet worden gelezen.

2. BELEIDSKADER, GEBIEDSONTWIKKELING EN TOETSINGSKADER

2.1 Beleidskader

De gemeente Hof van Twente is een jonge gemeente waarin vijf gemeenten zijn samengevoegd. Binnen de gemeente gelden nog vier verschillende bestemmingsplannen buitengebied. In deze herziening van de bestemmingsplannen buitengebied werkt de gemeente Hof van Twente alleen het reconstructieplan Salland Twente verder uit. De herziening richt zich op de mogelijkheden voor uitbreiding van intensieve veehouderij op bestaande agrarische bouwpercelen in het verwevingsgebied, de ontwikkelingsmogelijkheden van de intensieve

¹ Voor gegevens over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie en de werkgroepsamenstelling, zie bijlage 1.

² voorzien van duidelijke schaal en legenda

veehouderij in landbouwontwikkelingsgebieden (LOG's), het beleid met betrekking tot vrijkomende agrarische bebouwing en de "rood-voor-rood"-regeling.

In de notitie R&D is aangegeven dat na deze thematische herziening een integrale herziening van de bestemmingsplannen zal plaatsvinden waarbij onder andere gekomen zal worden tot één bestemmingsplan buitengebied voor de gehele gemeente. Geef in het plan-MER aan hoe deze twee procedures zich verhouden. Bespreek tevens hoe ervoor wordt gezorgd dat deze partiële herziening de voorziene integrale herziening niet zal belemmeren.

Het plan-MER leent zich er goed voor om door middel van het vergelijken van mogelijke alternatieven te komen tot een optimaal vestigingsbeleid. Hierdoor is het mogelijk zorgvuldig rekening te houden met alle relevante belangen en te voldoen aan de voorwaarden van regelgeving en beleid, waaronder het vigerende Reconstructieplan.

Geef de beleidsambities en -afspraken weer ten aanzien van duurzame ontwikkeling³, en beschrijf welke mogelijkheden binnen de context van het bestemmingsplan bestaan om hierbij aan te sluiten. Besteed bijvoorbeeld aandacht aan de mogelijkheden van gezamenlijke voorzieningen bij de ontwikkeling van de LOG's, zoals energiebesparing/energiezuinige technieken en duurzame energieopwekking als centrale mest- en covergisting en het leveren van restwarmte aan woningen/bedrijven en warmte/koude opslag.

Beschrijf welke wet- en regelgeving de beleidsruimte in het bestemmingsplan begrenzen. Ga hierbij in op de diverse sectoren die bepalend (kunnen) zijn voor de ontwikkeling van het buitengebied, zoals natuur/ammoniak, landbouw, luchtkwaliteit, geur, geluid en mobiliteit.

Het nieuwe bestemmingsplan biedt bedrijven in het verwevingsgebied de mogelijkheid om door te ontwikkelen tot sterlocaties. Ook is de gemeente voornemens om ontmenging van gemengde bedrijven te stimuleren. Maak in het plan-MER duidelijk wat de visie van de gemeente hierop is en hoeveel animo te verwachten is.

3. ALTERNATIEVENBESCHRIJVING

3.1 Onderwerpen in het plan-MER

In de notitie R&D geeft de gemeente aan dat het plan-MER zich alleen zal richten op de ontwikkeling van de intensieve veehouderij. Een plan-MER dient echter *alle* relevante (nieuwe) ontwikkelingen met mogelijk aanzienlijke milieueffecten te belichten die in het kaderstellende plan worden mogelijk gemaakt en beperkt zich niet tot m.e.r.-(beoordelings)plichtige milieueffecten.

In aanvulling op de in de notitie R&D genoemde m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten gaat het (onder meer) om de ontwikkelingen die bijdragen aan de emissie en depositie van stikstof, waaronder die in de rundveehouderij. Ga in het plan-MER tevens in op de kansen en bedreigingen voor landschaps- en/of natuurwaarden die in het buitengebied kunnen ontstaan door verdere groei, verplaatsing, ontmenging of bundeling van (rund)veehouderijbedrijven. Werk

³ Zoals het klimaatakkoord tussen het ministerie van VROM en de VNG van 12 november 2007.

met scenario's wanneer de onzekerheden over de autonome ontwikkelingen groot zijn.

3.2 Referentiesituatie en autonome ontwikkeling

In de notitie R&D wordt geen referentiesituatie besproken. Een duidelijk beschreven referentiesituatie is van belang om de effecten van de alternatieven goed met elkaar en de referentiesituatie te kunnen vergelijken.

Hanteer als referentiesituatie de huidige situatie voor alle relevante milieuaspecten, inclusief de autonome ontwikkelingen binnen de mogelijkheden van het huidige bestemmingsplan. Daarbij hanteert de Commissie als uitgangspunt de wettelijke verplichting dat alle IPPC-plichtige bedrijven voldoen aan de IPPC-richtlijn per 30 oktober 2007. Het accent ligt daarbij op:

- de (autonome ontwikkelingen van de) emissie van ammoniak in het gebied zelf en de hieruit voortvloeiende depositie van zuur en stikstof op kwetsbare natuur, waaronder Natura 2000-gebieden en de provinciale Ecologische Hoofdstructuur;
- de ontwikkeling van de achtergronddepositie van ammoniak (afkomstig van buiten het gebied).

Beschrijf de rundveehouderij in het plangebied omdat deze de ontwikkelingsruimte voor andere functies (zoals de intensieve veehouderij) mede bepaalt. Ga hierbij in op de verwachte beëindiging, nieuwvestiging en groei van de rundveehouderijbedrijven en betrek daarbij de verwachte groei en schaalvergroting van de sector bij opheffing van de melkquotering.

3.3 Alternatieven

In het plan-MER moet worden beschreven hoe de alternatieven zijn ontwikkeld. Deze worden bepaald door het al dan niet volledig vullen van de in het reconstructieplan aangewezen LOG's, en de mogelijkheden van uitbreiding van intensieve veehouderijen in de verwevinggebieden (waaronder sterlocaties).

Er zijn echter ook nog andere alternatieven denkbaar, die het bevoegd gezag meer sturingsmogelijkheden op de ontwikkeling van de veehouderij geven. De Commissie adviseert voor de ontwikkeling van het bestemmingsplan alternatieven te ontwikkelen aan de hand van een probleemanalyse van de huidige situatie en de toekomstige ontwikkelingen. Doe dit aan de hand van de volgende stappen⁴:

1) Bepaal de (milieu)gebruiksruimte

De milieugebruiksruimte dient om de ontwikkelingsmogelijkheden te bepalen binnen de wettelijke en beleidskaders. De omvang van de milieugebruiksruimte wordt bepaald door de wetgeving voor natuur, geur, luchtkwaliteit, geluid, verkeer, landschapbescherming en door de heersende milieubelasting⁵.

⁴ Benut voor de beschrijving van deze stappen de reeds verzamelde informatie voor zowel het Landbouw Ontwikkelingsplan (LOP) als de Visie op de LOG's .

⁵ Om de ontwikkelingsruimte in een gebied te bepalen kan de milieugebruiksruimte worden uitgerekend door een omgekeerde benadering. Beschrijf/ bereken in het plan-MER de huidige belasting van het milieu. Ga vervolgens

Bepaal of er Natura 2000-gebieden in het plangebied aanwezig zijn die voor verzuring en/of vermisting gevoelig zijn (op grond van de instandhoudingsdoelstellingen).

- a) Indien er **geen** voor verzuring en/of vermisting gevoelige Natura 2000-gebieden in de buurt van het plangebied zijn, kan de uitwerking van dit stappenplan beperkt worden tot het in beeld brengen van de randvoorwaarden vanuit overig beleid en regelgeving, en vervolgens het doorlopen van stap 2 en 3.
- b) Bepaal, indien er **wél** voor verzuring en/of vermisting gevoelige Natura 2000-gebieden in de buurt zijn of er sprake is van overschrijding van de kritische depositiewaarden voor deze gebieden.⁶
Let hierbij op het volgende. Een scenario dat leidt tot een toename van overschrijdingen van kritische depositieniveaus is waarschijnlijk niet mogelijk.⁷ Verder is het juridisch onzeker of het mogelijk is om bij overschrijdingen van kritische depositieniveaus te werken met een scenario dat:
 - via saldering van de effecten van het voornemen leidt tot depositie-standstill en daarmee nieuwvestiging of uitbreiding mogelijk maakt;
 - via een depositiereductie nieuwvestiging of uitbreiding mogelijk maakt. Dit omdat het onduidelijk is welke snelheid van depositiereductie richting kritisch depositieniveau nodig is.

Bovenstaande leidt tot de volgende mogelijke situaties:

i) overschrijdingssituaties in het gehele plangebied

Indien de overschrijding in het gehele plangebied optreedt, dan is er zeer waarschijnlijk geen milieugebruiksruimte. Dit betekent, gegeven de Natuurbeschermingswetgeving, dat allereerst reductie van depositie plaats dient te vinden tot onder het kritische depositieniveau van de Natura 2000-gebieden, voordat uitbreidingen of nieuwvestiging mogelijk is.⁸ Geef aan hoe de benodigde reductie zal gaan plaatsvinden en op welke termijn. Maak hierbij gebruik van reële scenario's voor de autonome ontwikkeling.⁹

ii) overschrijding in een deel van het plangebied;

Indien de overschrijding in een deel van het plangebied optreedt, dan is er alleen milieugebruiksruimte in die gebiedsdelen waar (eventueel na het treffen van maatregelen) geen overschrijding van de kritische depositiewaarden plaats vindt.

na waar de kritische belastinggrens ligt. De milieugebruiksruimte is het verschil tussen kritische belastinggrens en huidige belasting.

⁶ De Commissie gaat in haar beoordeling hiervan uit van de meest recente wetenschappelijk onderbouwde kritische waarden. Voor depositie zie Bal, D., H.M. Beije, H.F. van Dobben & A. van Hinsberg. Overzicht van kritische stikstofdeposities voor habitattypen en Natura 2000-gebieden (concept-eindversie 13-6-2007). De auteurs van dit rapport stellen: "Wanneer de atmosferische depositie op een locatie hoger is dan het kritische niveau van het aldaar voorkomende of gewenste habitatype, dan bestaat er een duidelijk risico op significant negatieve effecten (dat wil zeggen: het niet halen van het instandhoudingsdoel)".

⁷ De Commissie wijst op een recente uitspraak door de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State en de brief van de minister van LNV over het Toetsingskader ammoniak en Natura 2000. Gezien de strekking daarvan adviseert de Commissie in het MER in ieder geval uit te gaan van het vigerende wettelijke kader gesteld door de Natuurbeschermingswet.

⁸ Het doorlopen van de ADC-toets uit de Natuurbeschermingswetgeving biedt hier geen ruimte voor uitbreiding of nieuwvestiging, aangezien niet is uit te sluiten dat buiten het plangebied – binnen Nederland – alternatieve locaties voor landbouwontwikkeling aanwezig zijn.

⁹ Reëel wil hier zeggen dat toename in ieder geval niet mogelijk is.

- iii) risico op overschrijding, afhankelijk van maatregelen en ontwikkelingen

In gebieden waar de achtergronddepositie de kritische depositiewaarden al dicht nadert, is het afhankelijk van de te treffen maatregelen of significante gevolgen op Natura 2000-gebieden voorkomen kunnen worden.

- iv) zeker geen overschrijdingsrisico

In sommige gebieden ligt de achtergronddepositie nog zover onder de kritische depositiewaarden van Natura 2000-gebieden, dat geen enkel risico bestaat op overschrijding van kritische depositiewaarden met uitvoering van het voornemen.

Breng voor de laatste drie situaties de milieuruimte in beeld die maximaal binnen het vigerende bestemmingsplan kan worden ingenomen zonder dat de kritische depositiewaarden worden overschreden.¹⁰ Integreer daarin de autonome ontwikkeling van de intensieve en rundveehouderij. Daarbij kan gewerkt worden met scenario's, waaronder in ieder geval een reëel worst-case scenario. Geef op kaart aan in welke gebieden wel en geen milieugebruiksruimte aanwezig is, en in welke gebieden met maatregelen milieugebruiksruimte gemaakt kan worden.

Ga voor alle situaties na welke gevolgen andere regelgeving of beleid -naast het kader door de Natuurbeschermingswet- hebben voor de milieugebruiksruimte, zoals regels en beleid op het gebied van natuur, luchtkwaliteit en geur.

2) Breng de behoefte in beeld

Geef in het plan-MER een beeld van de actuele behoefte aan agrarische uitbreiding- en/of (her)vestigingslocaties, zowel van intensieve als van rundveehouderij¹¹, en aan uitbreiding- en/of vestigingslocaties voor niet-agrarische bedrijvigheid en recreatieve voorzieningen. Dit kan op basis van beschikbare informatie bij de gemeente (hierbij kan gedacht worden aan concrete aanvragen, meldingen van plannen of overwegingen/inventarisaties).

3) Bepaal de visie op de confrontatie van stap 1 met stap 2

Bepaal op basis van de bovengenoemde milieugebruiksruimte en de reële behoefte aan ruimte voor uitbreiding/ nieuwvestiging welke ruimte de gemeente aan (nieuwe) initiatieven kan en wil geven.

Geef aan waar in het plangebied uitbreiding en nieuwvestiging mogelijk is binnen de milieugebruiksruimte. Geef hierbij tevens aan hoeveel uitbreiding of nieuwvestiging mogelijk is voor de kritische depositiewaarden bereikt worden. Dit betekent dat overzicht nodig is in de totale depositie op het Natura 2000-gebied en ontwikkelingen daarin. Ga hierbij – waar relevant – steeds in op de maatregelen die in het bestemmingsplan getroffen moeten worden om binnen de milieugebruiksruimte te blijven. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het beperken van de kavelgrootte, bouwhoogte, eisen aan technische middelen om emissies te beperken. Geef per maatregel steeds aan welke consequenties deze heeft op de milieugebruiksruimte.

¹⁰ Hierbij kunnen effecten van toekomstige beheerplannen voor Natura 2000-gebieden niet worden meegenomen. Het is nog onbekend wanneer die gereed zijn en toegepast kunnen worden, wat nog geruime tijd onzekerheid voor de mogelijkheden in het bestemmingsplan zou opleveren.

¹¹ Ga hierbij in op bedrijven welke worden voortgezet, die zich naar verwachting verder willen ontwikkelen en bedrijven met meerdere locaties.

4. MILIEUASPECTEN

4.1 Algemeen

De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Bij de beschrijving van milieugevolgen dienen de effecten cumulatief in beeld gebracht te worden.

4.2 Effectbeschrijving en detailniveau

De effectbeschrijving dient een detailniveau te hebben dat voldoende is voor de besluitvorming. Voor milieuaspecten waarvan de gevolgen naar verwachting ver onder de grenswaarden blijven is een globale en kwalitatieve effectbeschrijving voldoende. Bij (mogelijke) knelpunten (zoals bij ammoniakdepositie op kwetsbare natuur) dienen de effecten echter zo veel mogelijk kwantitatief beschreven te worden.

Om het plan te kunnen toetsen aan normen en beleid dient het plan-MER de *maximale* milieugevolgen te beschrijven van de activiteiten die het bestemmingsplan mogelijk maakt. Indien uit het plan-MER blijkt dat deze activiteiten (kunnen) leiden tot overschrijdingssituaties dienen mitigerende maatregelen beschreven te worden.

In de notitie R&D wordt in de beoogde aanpak aangegeven dat men de verandering van de ammoniakdepositie gaat bepalen en toetsen. Werk in het plan-MER verder uit hoe dit gebeurt.

4.3 Natuur

Uit de notitie R&D blijkt niet of de situaties in de Natura 2000-gebieden de Borkeld en het Boddenbroek op dit moment reeds overbelast zijn. Maak dit in het plan-MER duidelijk.

Breng de maximale mogelijke gevolgen van het voornemen in beeld voor:

- Natura 2000-gebieden “Borkeld” en “Boddenbroek”;
- de (provinciale) Ecologische Hoofdstructuur inclusief de ecologische verbindingszones.

In hoeverre deze gevolgen ook significant negatief ten aanzien van de instandhoudingsdoelen van de Natura 2000-gebieden zijn, dient inzichtelijk te worden gemaakt. Wanneer significant negatieve effecten niet zijn uit te sluiten dient het plan-MER een passende beoordeling op grond van artikel 19j van de Natuurbeschermingswet te bevatten.¹² Houd daarbij ook rekening met cumulatie als gevolg van reeds in gang gezette ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied. Breng hierbij ook de (te verwachten) milieubelasting die veroorzaakt wordt door initiatieven in het studiegebied. Benut hiervoor de relevante

¹² De Commissie gaat in haar beoordeling hiervan uit van de meest recente wetenschappelijk onderbouwde kritische waarden. Voor depositie zie Bal, D., H.M. Beije, H.F. van Dobben & A. van Hinsberg. Overzicht van kritische stikstofdeposities voor habitattypen en Natura 2000-gebieden (concept-eindversie 13-6-2007). De auteurs van dit rapport stellen: “Wanneer de atmosferische depositie op een locatie hoger is dan het kritische niveau van het aldaar voorkomende of gewenste habitatype, dan bestaat er een duidelijk risico op significant negatieve effecten (dat wil zeggen: het niet halen van het instandhoudingsdoel)”.

delen van de verzamelde informatie voor het stappenplan in paragraaf 3.3 van dit advies.

Geef de effecten aan van het op te stellen bestemmingsplan op andere natuur in het studiegebied die voor verzuring gevoelig is.¹³ Laat zien hoe de ecologische samenhang in het gebied wordt gewaarborgd.

Onderbouw wat de gevolgen kunnen zijn van het voornemen voor beschermde soorten op grond van de Flora- en faunawet in het plangebied. In het plan-MER kan daarbij worden volstaan met het aangeven van de gevolgen voor de doelsoorten van het natuurbeleid, of voor een gemotiveerde selectie van de belangrijkste voorkomende soorten.

4.4 Geur

Werk de voorgestelde analyses met betrekking tot geur(ruimte) uit. Werk deze (indien relevant) verder uit in gemeentelijk geurbeleid. Indien dit wordt toegepast, ga dan in op de milieugevolgen van dit beleid.

4.5 Landschap, cultuurhistorie en archeologie

Het plangebied omvat een diversiteit aan landschappen variërend van essenlandschap, kampenlandschappen, veldonginnings- en broekontginningslandschappen. Beschrijf de visie van de gemeente op het landschap en de cultuurhistorie in het plangebied. Geef de effecten van de herziening van de bestemmingsplannen aan. Gebruik hierbij het volgende stappenplan:

1. geef een beschrijving van de landschappelijke en cultuurhistorische elementen en objecten waarop mogelijk effecten op kunnen treden volgens bijvoorbeeld een landschapsrangordemodel;
2. geef een waardering van de beschreven landschapstypen en -elementen op het lokale en regionale schaalniveau;
3. geef een beschrijving van de effecten van het voornemen, gedifferentieerd naar de verschillende schalen van het landschap¹⁴, op de landschappelijke en cultuurhistorische elementen en objecten en de samenhang hier-tussen.

Visualiseer¹⁵ de varianten voor bouwmogelijkheden van de (intensieve) veehouderijen en andere agrarische bebouwing en bepaal de effecten daarvan op het landschapsbeeld in deze gebieden en naaste omgeving. Geef aan waar en hoe negatieve effecten in kwetsbare en/of hoog gewaardeerde landschapstypen via het bestemmingsplan kunnen worden voorkomen. Geef aan of schaalvergroting in de agrarische bedrijfsvoering ook buiten het bouwblok effecten voor het landschap zal hebben (zoals bijvoorbeeld voor de verkavelingsstructuur en houtwallen).

Geef aan de hand van een bureauonderzoek aan waar zich archeologische waarden bevinden en vul dit (zo nodig) aan met non-destructief inventariserend veldonderzoek.

¹³ Hieronder verstaat de Commissie de kwetsbare gebieden uit de Wav, als ook de voor verzuring gevoelige gebieden met natuurwaarde die niet onder de Wav vallen. Het gaat hier niet om elk groenelement, maar om gebieden met een belangrijke natuurwaarde.

¹⁴ De effecten kunnen gescoord worden bijvoorbeeld aan de hand van een vijfpunts-schaal.

¹⁵ Benut hiervoor het reeds beschikbare materiaal in het LOP, de kopnotitie LOG's en de LOG-ontwikkelvisie.

Beschrijf hoe effecten op cultuurhistorische waarden, waaronder eventueel aanwezige archeologische resten en karakteristieke landschappen, kunnen worden voorkomen of beperkt.

4.6 Verkeer en luchtkwaliteit

Beschrijf, naast de genoemde aandachtspunten in de notitie R&D, de gevolgen voor de verkeersveiligheid van met name kwetsbare verkeersdeelnemers (fietsers).

Beschrijf ook de gevolgen van de verschillende alternatieven voor de luchtkwaliteit, onafhankelijk van de vraag of sprake zal zijn van overschrijding van grenswaarden. Betrek hierbij naast de bijdrage van de veehouderij (intensief en rundveehouderij) de bijdrage van verkeer. Beschrijf de gevolgen van het nieuwe bestemmingsplan voor de concentraties van NO_x en fijn stof (PM₁₀ en PM_{2,5}) en toets of voldaan wordt aan de luchtkwaliteitseisen in de Wet Milieubeheer.

4.7 Bodem en water

Geef in het plan-MER aan welke gebieden bekend zijn als bodembeschermingsgebied, hydrologische aandachtsgebied en verdroogd gebied en welke gevolgen de status van deze gebieden heeft voor de planonderdelen. Beschrijf in het MER de mogelijke effecten van alle relevante activiteiten op de bodemkwaliteit, geomorfologie, oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit) en grondwater (kwantiteit).

Indien er een watertoets wordt uitgevoerd adviseert de Commissie de voor de m.e.r. relevante resultaten in het plan-MER op te nemen. Geef aan in hoeverre afstemming met de waterbeheerder heeft plaatsgevonden.

5. **MONITORING EN EVALUATIE**

Een goede monitoring van de milieugebruiksruimte en de effecten van ontwikkelingen en maatregelen daarop is bijzonder belangrijk om te kunnen beoordelen of en tot welke totale depositie uitbreidingen/nieuwvestiging mogelijk zijn, of dat voldoende afname van depositie wordt bereikt. Daarom geeft de Commissie in overweging een depositieboekhouding op te zetten voor het gehele gebied. Dit maakt het eenvoudiger om per nieuw initiatief te beoordelen of dit wel of niet kan, en onder welke voorwaarden.

Belangrijk is daarnaast een evaluatiemoment af te spreken om te bekijken of (de afname van depositie tot) de kritische depositie bereikt is. Neem hierbij op wat er gedaan wordt wanneer dit onverhoopt niet het geval is. Dit maakt tijdige bijsturing mogelijk indien blijkt dat er problemen zullen ontstaan.

De Commissie adviseert het bevoegd gezag om bij het besluit aan te geven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER een aanzet geeft tot dit evaluatieonderzoek en daarbij een verband legt met de geconstateerde leemten in informatie en onzekerheden.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: College van burgemeester en wethouders gemeente Hof van Twente

Bevoegd gezag: Gemeenteraad van Hof van Twente

Besluit: partiële herziening bestemmingsplannen buitengebied

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C00.7, C14.0, D14.0

Activiteit: Door partiële wijziging van de bestemmingsplannen buitengebied uitwerken van het reconstructieplan Salland Twente.

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advisering:

- Veehouderij op koers; een visie op de veehouderij in de landbouwontwikkelings-gebieden Hof van Twente.
- Een toekomst voor de intensieve veehouderij; kopnotitie gebiedsuitwerking landbouwontwikkelingsgebieden.

De Commissie heeft geen inspraakreacties via bevoegd gezag ontvangen.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in het Hofweekblad en de Twentsche Courant Tubantia d.d. 12 maart 2008

advies aanvraag: 10 maart 2008

advies reikwijdte en detailniveau: 7 mei 2008

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het plan-MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de notitie reikwijdte en detailniveau als uitgangspunt.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. S. Bokma

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

drs. S.R.J. Jansen

ir. W.H.A.M. Keijsers

ir. C.T. Smit (secretaris)

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport
Herziening bestemmingsplannen buitengebied Hof van Twente**

De gemeente Hof van Twente is bezig de bestemmingsplannen buitengebied te herzien. Hiervoor wordt een plan-milieueffect-rapport (plan-MER) opgesteld. Dit advies gaat in op de alternatieven en milieueffecten die in het plan-MER onderzocht dienen te worden.

ISBN: 978-90-421-2402-8